

Skolelederens beretning til generalforsamlingen den 13. august 2020

Vi er alle med i mange forskellige fællesskaber.

Der er familier, vennekredse, nationer, sprogfællesskaber og spontane fællesskaber, der opstår over køledisken nede i Kvickly.

Vi kan genkende fællesskaber og har en klar fornemmelse af, hvornår vi indgår i dem. Men der er forskel på vores umiddelbare forståelse af fællesskab og vores evne til at formulere og begribe og forklare, hvad et fællesskab egentlig er. Hvad forener mon alle disse fænomener i ét begreb?

Hvad Augustine (354–430) engang sagde om *"tiden"*, gælder også for fællesskabet: "Hvis ingen spørger mig, ved jeg, hvad det er; hvis jeg vil forklare det til ham, der spørger, så ved jeg det ikke."

Fællesskab er, på den ene side, et eksistentielt grundvilkår, som vi ikke kan og vil undgå, og på den anden side, er det ekstremt diffust og dækker over en lang række af forskellige fænomener.

Lad os kigge lidt nærmere på fænomenet:

Fællesskab er en samling af mennesker, som bindes sammen af noget de har til fælles

EU, AA, HA, ADHD, HF, DLG, OB, OECD, AOF, RD, KL, HK, DI, HT, TV2, PPR

– hold nu op 😊

Banko, en klasse, en skole o.s.v.

Fællesskabet er under forandring!!

Sociale medier – foreningslivet –
familielivet – det enkelte menneskes
behov for at hævde sig og holde på sit

Børn ser deres forældre gennem en skærm. Mangler medlemmer. Narcissister.

Fællesskab som samhørighed og enighed

Solidaritet – fælles front. Alle byder ind med alt, hvad de har.

Fællesskab som praksisfællesskab

Gamle og nytilkomne deltagere. Ønske om homogenitet. Diversitet. Alle byder ind med noget.

Fællesskaber forankret i handlesammenhænge

Accept af deltagelse i mange fællesskaber. Familie – arbejde – fritidsaktiviteter -

Fællesskaber som konfliktuelle

Medlemmer har forskellige intentioner, holdninger. Nødvendigt for udvikling.

Små fællesskaber: Familie, venner, arbejde, fritid, foreningsliv

Store fællesskaber: Lokalsamfund – lande – verden.

I Danmark har vi tradition for stærke fællesskaber. Landkortet er spækket med gode eksempler på bæredygtige civilsamfund, der eksisterer på fineste vis og er funderet på dét at agere som **med**borger. Fællesskaber er afgørende for os, fordi det er følelsen af at høre til, der kitter vores samfund sammen.

I udlandet er det gået op for folk, at der er noget særligt ved den danske skoletradition. Ikke mindst retten til at etablere friskoler.

Er det mon gået op for os selv? Har vi glemt det privilegium?

I Danmark har vi en lang tradition for at prioritere og værdsætte fællesskab i mange former. Alle medlemmer af samfundet har deres berettigelse, deres ansvar og deres frihed, og alle er i den forstand ligeværdige. Vores demokratiske samfund bakker om langt de fleste fællesskaber, tænk bare på foreningsfriheden. Samfundet værdsætter også forskellige fællesskabers initiativer. Det var faktisk venstrefolk på Vestfyn, der startede friskolebevægelse. Det fremgår ikke så tydeligt nu til dags.

Siden Grundtvigs tid har skolen i Danmark haft afgørende betydning, og folke- og friskoler har i fællesskab dyrket en forståelse af, hvad det vil sige at danne til demokratiske medborgere.

Når fællesskabet slår sprækker, er der nogen, der kommer i klemme.

I august sidste år sagde vores minister, Pernille Rosenkrantz-Theil, at ”en del friskoler er skabt med henblik på at stemple ud af fællesskabet”.

Dét er egentlig ret problematisk, for det er jo netop mindretalsretten, der er én af grundstenene i den danske demokratiforståelse, som gennemsyrrer grundloven. Den ret giver ministeren en ordentlig begmand, med sin udtalelse.

Og er det ikke netop friheden til forskellighed, der gør samfundet stærkere?

”en del friskoler er skabt med henblik på at stemple ud af fællesskabet”.

Prøv lige at smag på ordene.....”en del.....

Min oplevelse er snarere, at det er de kommunale og statslige organisationer, der i højere grad ekskluderer friskolerne. De kan ikke rumme samarbejdet med os. Dette til trods for, at der er tale om, at ca. 20% af deres borgere er tilknyttet de frie skoler.

Senest har vi set det omkring vores ret til gratis kørsel med skolebusserne.

Da vi i 2005 aftalte med Brande kommune at etablere Uhre Friskole, var der ikke én, der var i tvivl om, at laver man en skole med den kvalitet i et yderområde, så er det bydende nødvendigt, at infrastrukturen er i orden. Her 15 år efter ser verden åbenbart helt anderledes ud.

Vi har lavet en af de fremmeste friskoler i Danmark, vi har et CVR-nummer og er en virksomhed i Danmarks erhvervskommune nr. 1, vi har etableret en arbejdsplads med ca. 30 medarbejdere, der er familier, der har bosat sig i Uhre eller Brande netop fordi vi er her. Siemens og Bestseller bakker os gevaldigt op. I kommunale skåltaler er der ingen grænser for skamros, vi sparer IBK for millioner af kroner hvert år.

Så kan denne kommunale stramning virke ganske uforståelig, urimelig og uklædelig.

Så nu kan Uhre Friskole passende betale 250.000 kr. om året for, at folkeskolens elever også fremadrettet får gode busruter og for, at dele af erhvervslivet ligeledes kan blive serviceret.

Når jeg tænker tilbage på samarbejdsflader med kommunen gennem de sidste 15 år, så har vi kunnet samarbejde omkring specialundervisningsbørn, fritidsbrugere, fripladspulje, , entreprenørskabsundervisningen, bruge hinandens ressourcepersoner, svømmebad som et lokalt aktiv.

Alt dette er mere eller mindre forsvundet!!! Og jeg skal hilse at sige, at det ikke er fordi Uhre Friskole ikke har budt sig til for at styrke fællesskabet og stået ved vores ansvar.

Pernille Rosenkrantz-Theil udtalte også, at »alle taber, når vi ikke blander børnene«. Ja, i den bedste af alle verdener, så var den danske grundskole én stor smeltedigel med en perfekt blanding af børn med vidt forskellige socioøkonomiske baggrunde. Men sagen er jo, at børn går i skole lige præcist dér, hvor de bor. Og derfor involverer drømmen om den komplet blandede skole også boligpolitik og socialpolitik.

Der findes folkeskoler nord for Kbh, hvor der ikke er en eneste tosproget. Og så findes der folkeskoler syd for Kbh, hvor der er 80% tosprogede. Sådanne frie skoler, dog flest privatskoler findes også.

Grundtvig sagde meget præcist, at »sproget skaber, hvad det nævner«. Derfor skal vi passe på med, hvordan vi beskriver og taler til og om hinanden og om virkeligheden.

Det er gift for fællesskabet, når nogen forbeholder sig ret til at læsse en spand skidt ud over andre og derefter forventer, at alt er godt og samtalen kan videreføres på grundlaget af tillid.

Den går ikke!

Fællesskaber er noget, vi skaber sammen. Og vi skal passe på det, for det er sårbart og skrøbeligt.

Vores fællesskab blev sat på alvorlig prøve her i foråret.

Alvoren gik op for os alle sammen, da statsminister Mette Frederiksen den 11. marts annoncerede, at landet ville blive lukket ned. Med en uset hård deadline skulle skolerne derfor omdefinere, hvad vi normalt forstår ved "skole".

Siden er landet langsomt blevet genåbnet i faser, og skolerne har fulgt med ved at redesigne og omdefinere sig selv ad flere omgange.

Igennem perioden har skoleledere, lærere, pædagoger, sekretærer og pedeller vist en helt usædvanlig evne til at udvise organisatorisk smidighed og fået det hele til at lykkes.

”Hvis nogen kan genåbne en skole så er det os”.

Det er blevet tydeligt for alle, at skolen både er et *lære-sted* og et *være-sted*, i dets bedste betydning. De sociale fællesskaber betyder ufatteligt meget for eleverne.

Digitale læremidler kan ikke stå alene, og mange forældre har fået indsigt i, hvor meget personlig formidling betyder i forhold til elevens forståelse, vedholdenhed og motivation.

Nogle elever har dog trivedes vældig godt med at være hjemme og kunne koncentrere sig om at lære uden at skulle forholde sig til alt det sociale, mens langt de fleste har haft svært ved at holde dampen oppe foran computeren og i den grad savnet nærværet med kammerater og lærere.

Konsekvenserne har været store: aflyst skolefest, aflyst morgensang, udskydelse af Bornholmerturen, udskydelse af fælleslejr på Sletten, aflysning af eksamen, udskydelse af konfirmationen o.s.v.

Nogle af årets fixpunkter:

- Skolemaden har fået salatbar
- Reduceret. Nina og Dorthe i 0. klasse, musik
- Fået: Thomas i stedet for Jørn Peter, Sanne som vikar for Lotte 6. kl.
- Børnehaven 40 – 52 efter nytår
- Elevtal 180: små årgange, der forfølger os (206)
- Sangglad. Certificeringsfest med Julie Vieland

- Hobby og fritid.
- O-løb
- Hedeselskabet / Karlo
- Valgfagsuger for 7. og 8. klasse
- 25.267
- Jens Andersen Det robuste barn

Nogle af de ting, der gør mig særlig stolt i året, der er gået:

- Solcelleanlæg 207.000 i tilskud 5,5 år
- Bålhytte / Udendørs forsamlingshus
- Udvidelse af børnehaven med ca. 200 m
- Entreprenørskabs Award 3. plads 3500 hold mere end 10.000 elever
- 17 plads på Cepas' liste. Ud af mere end 1400 skoler

Kære medarbejdere. Tusinde tak for jeres indsats. Tak fordi I tager vare på hinanden og jeres arbejdsplads.

Tak til bestyrelsen og tilsynsførende for samarbejdet i dette år. Tusind tak til jer for jeres indsats. Tak for medspil og modspil. Speciel tak til dig, Margit for den måde vi kan drøfte stort og småt i Lidenlund. Du holder nu i bestyrelsen efter 10 års engageret arbejde. Jeg vil komme til at savne snakkene med dig og jeg ved også, at du vil komme til at savne stedet. Får man først stedet ind under huden er det svært at slippe igen. Du har været med til at træffe store og betydningsfulde beslutninger for Uhre Friskole og fribørnehaven Uhrskoven. Stort tak for dit engagement og måde at være på.

Og en stor tak til dig Frank for en engageret indsats gennem de godt to år, det blev til for dig.

Tak for samarbejdet Jannie. Du er en rigtig stor støtte for personalet i almindelighed og for mig i særdeleshed. Du varetager den daglige ledelse af fribørnehaven Uhrskoven til stor tilfredshed. Det er godt og trygt at se, hvordan du forvalter dit job. Du er en rigtig god sparringspartner for mig.

Tak til Lars-Stig for din nidkærhed for de fysiske rammer. Tak til Hanne for økonomiske analyser. Og tak til jer begge for alt det andet I yder for Uhre Friskole. Tak til alle øvrige medarbejdere. I har i år påtaget jer opgaver ud over det sædvanlige og været supergode kolleger for hinanden.

Uhre Friskoles Venner.

I vil bare, I insisterer på at være en del af vores pragtfulde skole. Hvor er vi privilegerede. Det er godt, at I er her. Tak for alle de ting, I gør for os☺

Og husk, at en skole aldrig fungerer bedre end de voksne, der arbejder på den.

Jeg siger hvert år til jer forældre: "I er vores vigtigste ambassadører." For det er I. Lad os sammen gøre Danmarks bedste skole endnu bedre.

Vi vil fortsat yde vores bedste for at indfri de forventninger, I måtte have til os om at være et godt lære- og værested for jeres børn.

Tak til alle øvrige, der kerer sig om og viser interesse for Uhre Friskole. Tak til sponsorerne.

Tak for ordet.